

## مبانی جغرافیای سیاسی شهر

مؤلف: مسلم نامدارزاده

## نشر انتخاب

جغرافای سیاسی از اساسی‌ترین شاخه‌های جغرافای انسانی است که از روابط و کنش متقابل جغرافای و سیاست در راستای چگونگی سازماندهی سیاسی فضا برای مدیریت ساختاری بهینه پدیده‌های فضایی مطالعه می‌کند. مقاس مطالعات دانش جغرافای سیاسی از کوچکترین واحد سیاسی فضا (روستا، شهر) تا بزرگترین واحدهای سیاسی فضا (کشورها، سازمان‌های سیاسی بین‌المللی و قاره‌ها) را در برمی‌گیرد. شهرها به عنوان پدیده‌های فضایی در عالم واقع دارای فضای جغرافیایی مشخص می‌باشند که از بعد سیاسی برخوردارند و تجلی و کانون جغرافیای قدرت و ثروت به شمار می‌آیند. کنش‌های فضایی عوامل و مناسبات شهری از قبیل امنیت شهر، نقش مراکز اداری-سیاسی، تمرکزگرایی کلان-شهرها، مناطق ملال-آور شهری، تصمیمات نهادی-محلی، مهاجرین شهر، قلمرو خواهی، انتخابات و فعالیت احزاب سیاسی، هویت شهری، جهانی شدن و شهرهای جهانی، اقتصاد سیاسی شهر، توسعه پایدار شهر، منابع حیاتی شهر، آلودگی زیست-محیطی شهر و ... از دلایل اساسی توجه جغرافیدانان سیاسی به پدیده شهر می‌باشد.

جغرافیدانان سیاسی در مطالعه شهر به طور مشخص به نحوه مدیریت اداره شهر در پیوند با ساختار سیاسی کشور و اینکه برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی، عمرانی و فرهنگی در شهر به چه میزان از سیاست‌های اعمال شده از سوی حکومت تاثیر می‌پذیرد و چه نوع اثرگذاری‌هایی را در زندگی شهروندان و فضای شهری برجای می‌گذارد توجه می‌کنند. بر این پایه جغرافیای سیاسی شهر پدیده‌های سیاسی-فضایی شهر را در کانون مطالعات خود قرار داده و نقش فرایندها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت را در اداره امور شهر، هدایت، شکل‌دهی فضا و سازمان فضایی شهر مورد توجه قرار می‌دهد. به عبارت دیگر جغرافیای سیاسی شهر از جمله گرایش‌های نوپا در جغرافیای سیاسی است که فرایندها و پیامدهای فضایی برخاسته از تعامل میان سه عنصر سیاست، جغرافیا و شهر را بررسی می‌کند.

در همین راستا کتاب حاضر که در قالب 4 فصل تدوین شده است سعی کرده است بر پایه نظریه‌ها و مباحث اندیشمندان

حوزه جغرافیای سیاسی و شهری به انسجام بخشی به این گرایش نوپا در جغرافیای سیاسی پردازد.

فصل اول به تدوین مطالب پیرامون قلمرو مفهومی جغرافیای سیاسی، شهر و شهروندی، جغرافیای سیاسی شهر و ... پرداخته شده در فصل دوم کتاب واکاوی جغرافیای سیاسی شهر در رویکردهای شناختی مدنظر بوده است فصل سوم هم تا حد امکان بر پایه اساسی - ترین مفاهیم پیرامون جغرافیای - سیاسی شهر تدوین شده است و بالاخر در فصل چهارم از ژئوپلیتیک و نسبت آن با شهر و مولفه - های قدرت در شهر بحث شده است.

